

Den helige Johannes Döparens dag

Tom Hardts postilla, första årgången

Evangelium: Luk. 1:57–80.

I Guds, Faderns + och Sonens och Den Helige Andes namn. Amen.

Den festdag, som vi i dag firar, d.h. Johannes Döparens dag, är både till sin kalendariska placering och till sitt innehåll helt beroende av julen, som vi skall fira om sex månader. Det säger oss inte bara, att d.h. Johannes Döparens födelse inträffade ett halvt år före Jesu födelse, utan också att Guds antagande av mänsklig natur av Jungfrun Maria som föremål för utläggning och betraktelse inte kan begränsas till någon del av året. Varje stund av vårt liv vilar i detta under, som uppbär allt vad vi gör och tänker som kristna. Närhelst vi vänder oss till Gud, möter vi hans mänskliga natur, står inför Sonen, som är och förblir sann människa, Marias son, till evig tid. Ingen plats, ingen tid är undandragen detta förhållande. Den grönska som i denna tid prisar sin Skapare, de fåglar som sjunger hans lov, den sol som speglar honom, frambär sin liturgi inför den Gud, som har kropp och själ, kött och blod, mänskligt ansikte. Överallt möter vi mandomsanammelsens verklighet.

Så är denna festdag egentligen på samma sätt som kyrkoårets mariadagar en Kristusfest, helt uppfylld av den människoblivne Gudens härlighet. Det gör redan dagens evangelium klart för oss. D.h. Johannes Döparens fader, tempelprästen Sakarias, som på sin ålderdom blivit far, förtiger totalt sin mänskliga glädje över det, som måste ha varit så omvälvande för honom rent personligen, och talar bara om Herrens ankomst och om sin egen son endast som Herrens förelöpare. Ingenting skymtar heller fram om hans förutsagda, märkliga levnadssätt, utan han hämtar sin betydelse enbart från uppgiften att gå före Herren.

Denna mandomsanammelsens centrala ställning som tillvarons mittpunkt kan inte nog framhävas. Sakarias prisar *"Herren, Israels Gud"*,

som utvalt d.h. Johannes Döparen att *"gå framför Herren"*, för att han genom sitt nedstigande till jorden *"upprättat åt oss ett frälsningens horn i sin tjänare Davids hus, såsom han hade lovat genom sina forntida heliga profeters mun, ... vad han med ed hade lovat vår fader Abraham."* Det, som vi firar i dag, är något som i löftets gestalt varit närvarande bland människorna, så länge Gud uppenbarat sig till människornas frälsning.

Alltsedan syndafallet och det första löftet till stamföräldrarna har det talats om den tid, då ropet skall höras: *"Se där är eder Gud!"* (Jes. 40:9) Gud skall träda fram i köttet som kvinnans säd, som ensam kan upphäva den gudomliga vreden och besegra döden, syndens lön, och förtrampa djävulen, ja, *"denna skall sönder- trampa ditt huvud"* (1 Mos. 3:15) Hela Israels historia, allt Skriftens ord, varje tempelgudstjänst är genomträngd av detta, att *"ett barn bliver oss fött, en son bliver oss given, och på hans skuldror skall herradömet vila, och hans namn skall vara: Underbar i råd, Väldig Gud, Evig fader, Fridsfurste. Så skall herradömet varda stort och friden utan ände över Davids tron och hans rike."* (Jes. 9:6) Denna frid är just vad Sakarias beskriver med orden: *"att deras synder bliva dem förlättna."* Kring denna frid, syndaförlåtelsens frid, kretsar hela d.h. Skrift, både Gamla och Nya Testamentet. Det är en frid som blir vunnen, som kommer av Guds seger över ormen, som strömmar fram ur Guds antagna mänskliga natur, ur det kött och blod, där kampen skett. Just om detta handlar dagens fest, vars budskap vi sammanfattar sålunda:

I. vår lovsång frambärs till Jesus, skapelsens Herre och Gud,

II. vår lovsång frambärs för förlösningen i Guds dyra blod,

III. vår lovsång fram bärs för nåden i evangelium och sakrament.

I. Vår lovsång fram bärs till Jesus, skapelsens Herre och Gud,

Under stundom har man funnit en spänning i denna festdags predikoämne *"Skapelsen och ljuset från höjden"*. Sommarens skönhet, naturens härlighet, blommorna och bladen, blir en annan värld än det uppenbarade Ordet, än evangelium om den Jungfrufödde, än den nya födelsen. Ja, Satan vill gärna få skapelsen, de fria fjärdarna, de friska vindarna att stå som motsats till det trånga kyrkorummet, den fromma psalmsången, det ständiga predikandet. Vår fest i dagställer oss inför den tronande, majestätiske Allhärskaren Kristus, Guds och Marias son, som vindarnas Herre, vattnets Gud, alla växters Skapare, och som såsom jungfrufödd, korsfäst, uppstånden är den, i vilken *"alltsammans äger bestånd"* (Kol. 1:17) Därför finns ingen motsättning mellan *"Skapelsen och ljuset från höjden."* Ur Jesu hand tar vi emot skapelsen, vår sommar och midsommardagen.

II. Vår lovsång fram bärs för förlossningen i Guds dyra blod.

Sakarias' lovsång prisar Gud, som upprättat *"åt oss ett frälsningens horn i sin tjänare Davids hus"* Herren, som föregås av Sakarias' son, kommer alltså för att upprätta det nya förbundsaltarets horn, liksom det gamla tempelaltaret var prytt med horn, vars beröring gav den asylsökande skydd. Det är en tempelpräst, som här talar, och han vet, vad altare, offer, blod och förlossning är.

Det har varit hans värld under ett helt långt liv, och han har alltid vetat, att templet väntade på sin fullkomning, sin övergång till ett större, underbarare, evigt tempel, där det stora offret skulle ske, Sonen hälsas av Fadern med orden. *"Du är en präst till evig tid"* (Ps. 110:4) och *"förbundsblodet"* utgjutas (Sak. 9:11). Därför lovprisar han och vi Gud, som så renat oss till sina barn, till sina lov- prisare, till brukare av hans gåvor.

III. Vår lovsång fram bärs för nåden i evangelium och sakrament.

Sakarias fick aldrig se sin son som präst i Jerusalems tempel, som eljest rätteligen tillhörde en son av Israels prästerliga kast. D.h. Johannes Döpare hade nämligen av Gud kallats till ett högre ämbete, till att förvalta det nytestamentliga predikoämbetet, såsom Sakarias säger: *"Du skall gå framför Herren och bereda vägar för honom, till att giva hans folk kunskap om frälsning, i det att deras synder bliva förlättna."* Guds mandomsanammelse, hans heliga offer, möter oss i detta ämbetets ord: *"Se Guds Lamm, som borttager världens synd"* (Joh. 1:29), i det heliga dop, som d.h. Johannes Döparen förkunnande son *"bättringens döpelse till syndernas förlåtelse"* (Luk. 3:3.) På samma sätt öppnar vår högmässa i denna stund tillgången till Guds Lamm i Ord och sakrament, till den rening, som får oss att rätt tillbedja Kristus som skapelsens stora Allhärskare och all nåds källa.

Amen.